

‘Altijd op een richeltje lopen’

Instrument voor maatwerk:

Richtlijnen berekenen besteedbaar
inkomen van werkende ouders met
wisselende inkomsten.

Sam&

Leergeld

**JEUGD
FONDS
SPORT &
CULTUUR**

**Jarige
Job**

**KINDER
HULP**

Aanvragen van ouders kunnen via het Sam& portaal terecht komen bij een lokale stichting Leergeld. Deze stichting behandelt de aanvraag via de gebruikelijke aanpak, waaronder een huisbezoek waarbij onder andere het inkomen wordt meegewogen. Uitgangspunt blijft in ieder geval de situatie van het kind. Dit vraagt om maatwerk. Vooral daar waar sprake is van wisselende inkomsten of een plotselinge terugval in inkomen.

De roep om maatwerk is dus groot. Algemene uitgangspunten zijn:

- Wees ruimhartig.
- Ga uit van de actuele situatie van het gezin.
- Het belang van het kind staat voorop.
- Werk vanuit vertrouwen.

Iedereen lijkt het daarover eens te zijn, maar hoe dóe je dat? En welke mogelijkheden heb je daartoe? Deze zijn voor gemeenten beperkter dan voor particuliere organisaties zoals Leergeld. Onlangs is een concreet instrument voor maatwerk ontwikkeld als richtlijn voor Leergeldstichtingen om het besteedbaar inkomen van werkende ouders met wisselende inkomsten te berekenen.

Inkomenstoets: uitgaan van besteedbaar inkomen

Wanneer ouders een aanvraag doen bij Sam& die behandeld wordt door Leergeld, volgt een bezoek aan het gezin. De situatie van het gezin wordt besproken en de ondersteuningsbehoefte geïnventariseerd. Ook vindt beoordeling plaats van de inkomens- en eventuele schuldensituatie. Op basis daarvan wordt het besteedbaar inkomen vastgesteld. Dit is nodig om vast te kunnen stellen of het gezin in aanmerking komt voor ondersteuning.

Deze werkwijze van Leergeld doet recht aan de actuele financiële situatie van het gezin. Het is een belangrijke voorwaarde voor het kunnen leveren van maatwerk.

Het toetsingsinkomen van ouders met wisselende inkomsten is niet altijd eenvoudig vast te stellen. Het is een stuk lastiger dan wanneer zij een min of meer vast inkomen hebben. Het gaat bijvoorbeeld om ouders met een 0-urencontract, ouders die uitzendwerk doen of tijdelijk veel overuren maken. Maar het gaat ook om ouders die werken als zzp'er of ouders die recent hun baan zijn verloren of hun bedrijf failliet hebben zien gaan – al dan niet als gevolg van de coronacrisis. Is er (nog) vermogen, of waren de inkomsten voorafgaan aan het faillissement best hoog? Hoe ga je daarmee om?

Autonomie Leergeldstichtingen

Elke Leergeldstichting heeft een eigen toekenningsbeleid. De keuzes die Leergeldstichtingen hierin maken zijn onder meer het gevolg van (subsidie)afspraken met de gemeenten, lokale afspraken met andere maatschappelijke partners en beschikbaar budget van sponsors. De concrete invulling van onderstaand advies is dan ook aan de Leergeldstichtingen zelf.

Richtlijnen inkomenstoets

Onderstaande richtlijnen in de vorm van een advies zijn tot stand gekomen op basis van ervaringen en inbreng van Leergeldstichtingen en de bevindingen uit het onderzoek onder werkende ouders 'Altijd op een richeltje lopen' (2020).

Uitgangspunten inkomenstoets

- Maatwerk staat voorop, eenduidige criteria zijn niet te geven.
- Ruimhartigheid is het leidende principe.
- De positie van het kind staat te allen tijden centraal.

Het belangrijkste uitgangspunt bij de inkomenstoets is: ga uit van vertrouwen en de nood in het gezin. Richtlijnen zijn prima, maar niet om in beton gegoten te worden. De manier waarop Leergeld gezinnen / kinderen ondersteunt is een zeer welkom en gewaardeerd - zeker in deze tijd waarin de menselijke maat in veel (overheids)ondersteuning node wordt gemist. Dit weegt veel zwaarder dan het voorkomen van eventueel misbruik. In de praktijk kennen we hiervan binnen de Leergeldorganisatie nauwelijks voorbeelden. Vertrouwen, maatwerk en ruimhartigheid staan voorop.

Advies richtlijnen inkomenstoets

- Kijk naar actueel besteedbaar inkomen. Reserves in de vorm van vermogen zijn slechts een indicatie, net als jaarrekeningen van het voorgaande jaar.
- De vaststelling van het toetsingsinkomen geldt voor een halfjaar of een jaar. Kijk dan opnieuw naar het inkomen.
- Kijk naar de bankafschriften van de laatste drie maanden, van zowel de zakelijke (indien aanwezig) als de persoonlijke rekening. Als iemand meerdere zakelijke rekeningen heeft, dan de afschriften van alle zakelijke rekeningen.
- Belangrijke signalen om op te letten: stortingen van privé naar zakelijk. Dit soort extra privé investeringen kunnen duiden op financiële problemen. Maar ook stortingen van zakelijk naar privé. Dit is het bedrag dat wordt onttrokken aan de zaak en kan worden gezien als loon.
- Ter ondersteuning kan de btw-aangifte van het afgelopen kwartaal(en) worden opgevraagd. Hiermee is in één oogopslag duidelijk of er sprake is van een omzetsdaling binnen een onderneming.

- Kijk niet alleen naar de inkomsten, maar ook naar de uitgaven. De verhouding hiertussen is belangrijk. Hoge woonlasten, zorgkosten of schulden bepalen mede het besteedbaar inkomen. Vooral als het inkomen boven de 120% van het bijstandsniveau ligt, is het belangrijk om hier naar te kijken.
- Indicatie kan ook zijn: kijk of ouders in aanmerking komen voor zorg- en/of huurtoeslag.
- De coördinator toetst en beslist in principe, bij twijfel voorleggen aan bestuur. Tenzij hierover andere afspraken met het bestuur gemaakt zijn.
- Reserveer een apart budget voor gezinnen die niet voldoen aan de eisen die besteding van de gemeentelijke subsidie stelt, maar duidelijk hulp nodig hebben. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld geld dat gedoneerd door een sponsor voor schrijnende gevallen.
- Het bezit van een minimapas van de gemeente, een pas van de Voedselbank, een Tozo-beschikking (zie hieronder bij Gevolgen Covid-19) vormen voldoende bewijs om voor ondersteuning in aanmerking te komen.

Gevolgen Covid-19

De coronacrisis trekt diepe sporen in de samenleving en heeft veel impact bijvoorbeeld zzp'ers die hun inkomsten (hebben) zien teruglopen. Steunmaatregelen van de overheid helpen deze terughal in inkomsten te compenseren. Ook voor hen is ondersteuning voor hun kinderen mogelijk, zodat zij gewoon kunnen blijven meedoen.

- Wanneer een zzp'er in de financiële problemen komt, kan hij een beroep doen op de tijdelijke ondersteuningsmaatregel voor zelfstandig ondernemers (Tozo). Een Tozo-beschikking (die zzp'ers ontvangen van de gemeente als hun aanvraag voor ondersteuning is goedgekeurd) volstaat als inkomenstoets.
- Vraag gemeenten om de ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen onder de aandacht te brengen bij de ouders die een beroep doen op de Tozo. Dat heeft al geleid tot betere bekendheid van Leergeld bij zzp'ers en concrete aanvragen opgeleverd.

